

14 november 2017

Documentnummer: 2017-097.327, VV

Dossiernummer: K365

Nummer 49/2017

Voordracht van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten van Groningen voor de start van deel 2 van de planuitwerking van het project Kwaliteitsverbetering van de spoorverbinding Groningen-Bremen (Wunderline)

1. Samenvatting

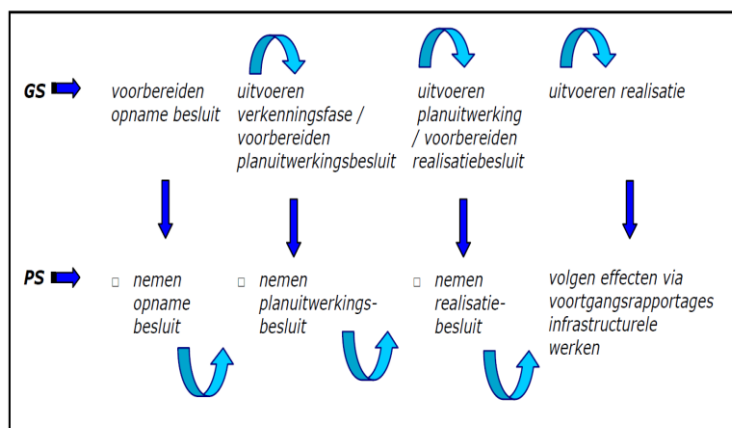
Op basis van voordracht 33/2015 heeft u besloten om in de planuitwerking deel 1 (voorheen fase 1) vier lijnvoeringsalternatieven uit te werken tot één voorkeursalternatief voor de kwaliteitsverbetering van de spoorverbinding Groningen-Leer-Oldenburg-Bremen (Wunderline). De vier varianten zijn de afgelopen periode door ProRail en DB Netz uitgewerkt, waarbij de benodigde infrastructurele maatregelen en bijbehorende realisatiekosten in kaart zijn gebracht. Uit deze uitwerking blijkt dat alle vier de lijnvoeringsalternatieven zodanig kansrijk zijn, dat voor een goede, afgewogen keuze een meer gedetailleerde uitwerking van deze alternatieven in deel 2 nodig is.

Nu deel 1 van de planuitwerking nagenoeg is afgerond, stellen wij u in deze voordracht voor om overeenkomstig de provinciale MIT-systematiek een planuitwerkingsbesluit voor deel 2 te nemen en hiervoor een investeringskrediet van € 3,0 miljoen beschikbaar te stellen.

2. Doel en wettelijke grondslag

Met [voordracht 23/2013](#) over de herbestemming van de vrijgevallen RSP- en MIT-middelen heeft u besloten € 85 miljoen beschikbaar te stellen voor maatregelen voor de verkorting van de reistijd per spoor op het traject Groningen-Bremen. In vervolg daarop heeft u in uw vergadering van 1 juli 2015 op basis van voordracht 33/2015 besloten in te stemmen met de start van deel 1 van de planuitwerking van het project 'Kwaliteitsverbetering spoorverbinding Groningen-Bremen' (Wunderline).

Het project is opgenomen in het provinciale MIT (project nr. 19). MIT-projecten doorlopen vier fasen: voorbereiding opnamebesluit, verkenningsfase, planuitwerkingsfase en realisatie (zie onderstaand schema).

Het project Kwaliteitsverbetering spoorverbinding Groningen-Leer-Oldenburg-Bremen zit nu in de planuitwerkingsfase, die is opgeknipt in twee delen. Aan het einde van deel 2 (eind 2018/begin 2019) leggen wij u een realisatiebesluit voor.

3. Procesbeschrijving en planning

In [voordracht 33/2015](#) hebben wij aangegeven de besluitvorming over de planuitwerking van de spoorverbinding Groningen-Bremen op te knippen in twee beslismomenten:

1. Deel 1: het uitwerken van een beperkt aantal alternatieven tot één voorkeursalternatief.
2. Deel 2: het uitwerken van het voorkeursalternatief tot de voorkeursvariant.

U heeft op basis van genoemde voordracht groen licht gegeven voor de uitvoering van deel 1.

Tijdens deel 1 zijn de benodigde maatregelen per lijnvoeringsalternatief in kaart gebracht. Daarnaast zijn onderzoeken gedaan naar de vervoerwaarde en naar het goederenvervoer en is een kwalitatief sociaaleconomisch onderzoek uitgevoerd. Bij de afronding van deel 1 bleek uit de onderzoeken dat alle vier beschouwde lijnvoeringsalternatieven (zie bijlage) kansrijke mogelijkheden bieden om de kwaliteit van de spoorverbinding te verbeteren.

Om een goed afgewogen keuze uit de alternatieven te kunnen maken, is een meer gedetailleerde uitwerking noodzakelijk van bijvoorbeeld de exploitatiekosten en enkele aanpassingen van de infrastructuur. Ook moet een maatschappelijke kosten-batenanalyse worden gemaakt. Deze werkzaamheden zullen plaatsvinden in deel 2 van de planuitwerking. Ter afsluiting van deel 2 leggen wij u een voorkeursvariant voor met daaraan gekoppeld een realisatiebesluit. Dan willen wij voldoende vertrouwen hebben dat ook vanuit Duitsland en Europa zicht is op medefinanciering van de voorkeursvariant, zowel van de investerings- als van de exploitatiekosten.

Wij zullen u gedurende de uitvoering van deel 2 van de planuitwerking regelmatig op de hoogte houden van de vorderingen die wij maken.

De CEF-T¹-subsidie (maximaal € 8,3 miljoen) is verleend voor de periode maart 2015-maart 2018. Door de aanvaring van de Friesenbrücke en de gerelateerde onderzoeken naar de knoop Groningen is de projectplanning met een jaar opgeschoven. Daarom hebben wij bij de EU gevraagd de subsidietermijn met 1 jaar te verlengen. Hierover hebben wij nog geen uitsluitsel gekregen. Naar verwachting gebeurt dat begin 2018.

4. Begroting

Voor de planuitwerking deel 1 heeft u bij Voordracht 33/2015 € 6,6 miljoen beschikbaar gesteld. Tot nu toe is hiervan € 6,0 miljoen besteed aan advieskosten, inhuur en aan opdrachten aan ProRail en DB Netz, de overige € 0,6 miljoen volgt op korte termijn.

Voor de planuitwerking deel 2 verwachten wij nog circa € 3,0 miljoen nodig te hebben voor opdrachten aan ProRail en DB Netz, advieskosten, inhuur en aan toe te rekenen subsidiabele interne loonkosten.

De middelen die met dit besluit worden aangesproken bedragen dus € 3,0 miljoen. Deze worden gedekt uit de beschikbare middelen voor de Kwaliteitsverbetering spoorverbinding Groningen-Bremen.

Een deel van deze middelen bestaat uit de eerder genoemde toegekende CEF-T-subsidie. Op basis van de geactualiseerde raming van de planuitwerkingskosten van € 9,6 miljoen is duidelijk dat niet het gehele bedrag van de toegekende CEF-T-subsidie benodigd zal zijn. Na afronding van de werkzaamheden (begin 2019) worden de werkelijke gemaakte kosten in gelijke verhouding verrekend tussen de eigen bijdrage en de ontvangen CEF-T-subsidie.

5. Inspraak/participatie

De fase waarin het project zich bevindt, vraagt nog niet om formele inspraakprocedures.

6. Nadere toelichting

In deel 1 van de planuitwerking zijn de volgende onderzoeken uitgevoerd:

- Kwalitatief sociaaleconomische onderzoek;
- Onderzoek potentie goederenvervoer;
- Vervoerwaarde potentie reizigers;
- Analyse maatregelen Groningen-grens;
- Analyse maatregelen grens-Leer-Oldenburg-Bremen.

Uit deze onderzoeken is geconcludeerd dat alle vier de lijnvoeringsalternatieven kansrijke mogelijkheden bieden om de kwaliteit van de spoorverbinding te verbeteren.

¹ CEF-T: Connecting Europe Facility Transport.

In deel 2 van de planuitwerking willen wij samen met onze partners voor de vier lijnvoeringsalternatieven enkele onderdelen meer gedetailleerd uitwerken, bijvoorbeeld de exploitatiekosten en aanpassingen van de infrastructuur. Op basis van die uitwerkingen leggen wij u één voorkeursvariant voor met daaraan gekoppeld een realisatiebesluit.

Parallel aan de verdere uitwerking van de vier lijnvoeringsalternatieven werken wij aan een uitvoeringsagenda om de ketenmobiliteit rond de spoorlijn te verbeteren en aan een agenda voor het versterken van de grensoverschrijdende samenwerking. Ook ontwikkelen wij voorstellen om de reizigers op dit traject te behouden en de kwaliteit van het treinvervangend busvervoer te verbeteren totdat de Friesenbrücke weer in gebruik is genomen (najaar 2024).

In de bijlage 1 informeren wij u meer gedetailleerd over de onderzoeken en de voortgang van het project in de periode van juli 2015-november 2017.

7. Geheimhouding

Niet van toepassing

8. Voorstel

Wij stellen u voor het in ontwerp bij deze voordracht gevoegde besluit vast te stellen.

Groningen, 14 november 2017.

Gedeputeerde Staten van Groningen:

F.J. Paas , voorzitter.

H.J. Bolding , secretaris.

Behandeld door : Dick Bresser
Telefoonnummer : 050 316 4843
e-mail : d.bresser@provinciegroningen.nl

Bijlagen bij de voordracht

Nr.	Titel	Soort bijlage
1	Voortgang project Wunderline juli 2015-november 2017	bijlage
2	Spoorboekje Wunderline 'Spoorverbinding Groningen-Bremen 2017-2018'	rapport als bijlage bij bijlage 1

Provinciale Staten van Groningen:

Gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 14 november 2017, documentnummer 2017-097.327, VV;

Gelet op

- het statenbesluit van 26 juni 2013 over de herbestemming RSP (voordracht 23/2013),
- voordracht 33/2015 over het planuitwerkingsbesluit voor de Kwaliteitsverbetering spoorverbinding Groningen-Bremen,

Besluiten:

1. Een planuitwerkingsbesluit te nemen voor deel 2 van het project Kwaliteitsverbetering spoorverbinding Groningen-Bremen waardoor de lijnvoeringsalternatieven 1B, 10B, 14B en 22B verder kunnen worden uitgewerkt.
2. Hiervoor een krediet beschikbaar te stellen van € 3,0 miljoen en deze kosten te dekken vanuit de voor het project Kwaliteitsverbetering spoorverbinding Groningen-Bremen beschikbare middelen, onder voorbehoud van goedkeuring van de aangevraagde verlenging van de CEF-T-subsidietermijn.

Groningen,

Provinciale Staten voornoemd:

, voorzitter.

, griffier.